

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Anunțurile nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:
REDACTIUNEA DE ANUNȚURI:
M. W. la N. Dukas Nachf.,
H. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oettel.
București: la A. V. Gold-
berger, E. Klein, Bernat, Julius
Leopold (VII Erszébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
se plătește în avans pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicările mai dese după tari-
fa și învoiașă. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 s. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 61.

Brașov, Sâmbătă 16 (29) Martie.

1902.

Italia și tripla alianță.

(a) În timpul din urmă s'a scris mult prin ziare și mult a preocupat cercurile diplomatice și politice raporturile Italiei față cu tripla alianță.

Opinia publică italiană a început a manifesta oarecare aversiune față cu ideea, ca Italia să fie înjunghiată pe un nou termin în tripla alianță, în urma căreia — diceau Italianii — nu numai că nu profită nimic, dar interesele ei sunt amenințate direct chiar de una dintre puterile aliate.

În adevăr, sub pretext, că contrastele economice nu pot să atingă alianța politică între două state, în Germania se pregătea o strașnică lovitură împotriva intereselor economice ale Italiei. Se pregătea urcarea tarifului vamal față cu articolii de export din Italia, — fructe și zarzavaturi.

Italianii erau de altă părere și diceau, că nu este nici loial, nici natural, ca o putere, ca Germania, care stă în legătură de prietenie și alianță politică cu Italia, să vină cu proiecte ostile intereselor economice și comerciale ale unei țări aliate.

Și s'a produs o relaxare a bunelor relațiuni și s'a scris pe tema aceasta foarte mult, anunțându-se cu hotărâre din ce în ce mai mare, că Italia nu vră să mai participe la reînnoirea unei alianțe, care îi impune numai sarcini.

În același timp s'a săvârșit o apropiere reală între Italia și Franța prin cunoscuta înțelegere între aceste două puteri relativ la Tripolis.

Germania, vedând efectele politice sale, s'a grăbit a declara prin vocea autorizată a reprezentantului guvernului în comisiunea tarifului vamal, că renunță la urcarea taxelor vamale pe articolii de import din Italia.

Pe de alte parte dubla alianță între Franța și Rusia prin notele

identice ale celor două guverne, relativ la Asia de est, pare a fi intrat dălele acestea într'un nou stadiu. Alianța între Franța și Rusia pare a se fi confirmat din nou pe bazele politice reale, desmițând presupunerea colportată de adversarii acestei alianțe, cum-că raporturile între aceste două puteri ar fi de natură platonice și chiar decă ies din sfera platonismului, profitul real al alianței duble îl încasază numai Rusia, care exploatează pe aliata sa în favorul intereselor sale.

Svonul acesta s'a desmițit destul de lămurit în timpul din urmă.

În asemenea împrejurări cancelarul Bülow a creșut de necesară o întâlnire cu ministrul de externe italian, Prinetti.

Cancelarul german va petrece sărbătorile Paștilor în Veneția, unde se va aduna totă familia sa.

Este știut, că Bülow fusese mai înainte reprezentantul Germaniei la Roma și soția sa este italiană.

Împrejurările acestea înlesnesc presupunerea, că petrecerea sa pe pământul Italiei, unde înainte cu un an avusese întâlnire tot pe timpul Paștilor cu ministrul-președinte Zanardelli, ar fi motivată numai de considerațiunile familiare, ér întâlnirea, ce o va avea de astă-dată cu ministrul de externe, Prinetti, este o întâlnire de politeță.

Firul telegrafic ne-a adus scirea, că Prinetti, care va petrece sărbătorile la vila sa din Merate, în Italia superioară, aflând despre venirea lui Bülow la Veneția și-ar fi exprimat dorința de a-l visita, când se va întorce la Roma.

O scire venită din alt izvor anunță, că din contră Bülow, știind că vine de Paști în Italia, și-ar fi exprimat dorința de a avea o întâlnire cu ministrul Prinetti.

Orî-care ar fi luat inițiativa, un lucru reiese cu certitudine din scirile, ce ni-le comunică firul telegra-

fic, anume, că în ajunul reînnoirii triplei alianțe, Germania vră să sonda deze dispozițiunile Italiei și să o atragă în vechile legături, fără îndoieală prin lărgirea avantajelor, de cari s'a bucurat până acuma.

Situațiunea internațională a ajuns la un punct decisiv, la care a contribuit în mod considerabil cimentarea dublei alianțe între Franța și Rusia și cochetarea destul de manifestă a Italiei cu țera ei soră, de care însă diversitatea intereselor o despărțise de atâta timp.

Întâlnirea din Veneția orî Como — căci locul nu este fixat, când scriem aceste rânduri — va hotări asupra situației, în timpul din urmă destul de oscilante, a Italiei față cu Germania și Austro-Ungaria.

La cestiunea limbei.

Contra juđilor, cari nu cunosc limba poporului cu care au de-a face, s'a ridicat d-l Dr. Isidor Pop, avocat în Lugosiu. D-sa în ședința de Marti a camerei avocaților din Timișoara a arătat căte neplăceri are să sufere părțile române pe la tribunale și judecătoria, pe unde, mai ales de un șir de ani încôce, sunt transferați astfel de juđi, cari numai prin tâlmăcire, de cele mai multe-orî rea, se pot înțelege cu ómenii.

D-l adv. Dr. I. Pop a citat casurî speciale despre nepriceperea limbei din partea unor juđi.

Nu scim, decă va avea un rezultat favorabil pasul întreprins de d-l Dr. I. Pop, dér am dori, ca și alți avocat român din alte camere, să suleveze la rândul lor această cestiune de însemnătate așa de mare.

D-l Dr. A. Cosma a cerut să se exprime în anuarul camerei dorința legitimă, ca ministrul de justiție să numeșă la forurile judecătorești persoane cunoscătore de limba poporului.

Amintim, că între membrii din comitetul camerei a fost ales și d-l avocat Coriolan Brediceanu din Lugos.

Situațiunea în Peninsula balcanică devine și de și tot mai îngrijitoră. Turburările cu caracter revoluționar din Albania și Macedonia dau mult de gândit Pórtii. Guvernul otoman a mobilizat 40 de bataliune în vilaețele Skodra și Cosovo, fiind-că semințiile albane nu mai dau nimic pe autoritățile turcesci. Pe sublima Pórtă o neliniștesc și mai mult Macedonenii. Luniă trecută s'a ținut de urgență un consiliu de miniștri, fiind-că reprezentantul Turciei din Sofia a anunțat, că comitetul revoluționar macedonean a trimis sute de mii de proclamații în Macedonia provocând poporul la răscolă. — Ambasadorul rusesc *Sinovjev* a adresat Pórtii un memorandum, în care cere realizarea reformelor promise. El a declarat tot-odată, că întărirea trupelor turcesci ușor ar pute se aduca în și mai mare iritațiune pe Macedonenii. Merită să fie remarcat, că centrul mișcării macedonene e în Londra, de unde Lazarevicî dirigează mișcarea în contra guvernului otoman. În mișcarea acesta iau parte și mai mulți Turci tineri.

Întâlnirea lui Bülow și Prinetti.

Asupra întâlnirii celor doi bărbați de stat *Bülow* și *Prinetti* circulă combinații varii. „*Giornale d'Italia*” dice, că convorbirile dintre Bülow și Prinetti vor avea efect marcant asupra viitoare politice externe a Italiei. La conferința celor doi bărbați de stat probabil, că se va accentua îngrijirea, ce a deșteptat-o ultima vorbire a lui *Dellcassé*, ministrul frances de externe. E vorba, că ore de dragul Franciei pôte să renunțe Italia la amiciția cu Anglia și a schimba raporturile ei față cu celelalte puteri?

Face-se-va pace?

Față cu scirile ziarelor din Londra, cari spun, că condiția fundamentală a încheierii păcii ar fi cassarea independenței republicelor bure și anectarea lor la imperiul britanic, scirile sosite din *Amsterdam* spun următoarele:

Ómenii din autorajul lui *Krüger* știu, că *Botha*, *Steyn* și *Dewett* s'au întrunit și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Un martir.

De E. Steiner.

Trenul espres Viena-Paris se apropia, când crăpa de diuă, de Strassburg. Într'un semi-compartiment al vagonului de dormit se auđia șgomotul unui deșteptător. Somnoros și căscând se ridică după cât-va timp un domn, care se urcase în Strassburg și ocupase patul de asupra. Repede își făcu toaleta, căci în Strassburg avea de gând să părăsescă trenul. Năcăjit și fojărând printre dinți se întorșe pasagerul din patul de jos pe cealaltă parte și căuta să adormă érăși. De geaba! Gândurile și grijile se deșteptaseră și începură între sine o conversație despre catastrofa, ce amenința vechea casă comercială, despre care lumea credea, că e încă pe temei solid și al cărei șef pôte pentru ultima óră merge la Paris să facă cumpărături. Óre creditul epuizat va mai sta în picioare?

Ca un nor negru se lăsă asupra inimii lui îndoieala, decă va pute să achite socotela principalului său creditor, a comerciantului de mărfuri brute, care devine scadentă săptămâna viitoare? Nici nu se mai putea gândi la somn. Frinele intrase în activitate, producând un sunet strident, ér trenul întră în gară. Domnul celălalt părăsi compartimentul. Comerciantul se sculă și el și răđimat pe cote privia fără să se gândescă la ceva concret, în spre peron. Tovarășul său de călătorie se apropia de eșire. Acela a dormit bine, fericitul, adevărat somnul celui drept!

Când trenul părăsi stațiunea, se culcă din nou, cu un adenc suspin. În același timp privirea lui rămase fixată pe podele la un obiect negru. Impins de curiozitate întinde mâna și ridică un portofel de piele, care trebuie, că a căđut din buzunarul tovarășului său de călătorie. Il deschide și i-se presentă ochilor un pachet de bancnote de câte o miie. Il apucă un cutremur, creerii, par-că au început în capul său să se roteșcă. Urmând primul său instinct, vîră portofelul sub perină. Numai de nu mi-ași pierde cumpetul, să fac

vr'o prostie, să perd comóra salvatóre ce mi-a căđut în mână din întâmplare. Cu încorderea supremă a voinței își sforteză creerii la o cugetare liniștită. De-odată sări în sus și începă să se plimbe agitat prin compartiment. Apoi se trânti din nou pe pat, ca să se prefacă, că dorme, decă s'ar întâmpla să vie cine-va. Ar fi fost foarte bucuros, decă la proxima stațiune, ar fi putut să părăsescă trenul. Însé el avea билет până la Paris. Atât în tren, cât și la gară, unde de sigur va fi singurul, care se va da jos, trebuie să fie bătător la ochi, că un domn cu bilet până la Paris se dá jos aici. Să trecă în alt compartiment? Nici asta nu-i convenia. De-odată îi veni un alt gând, care îi preocupa acum totă ființa. Domnul, care a părăsit trenul în Strassburg, de sigur va fi observat, că și-a perdut banii și va reclama. Il treceau sudorile. De sigur telegraful a raportat deja la stațiunea, ce vine, perderea. Acuma nu e de perdut timp!

De-odată se lovi cu pumnul în frunte. A uitat, ceea-ce este mai important. Înainte de toate trebuia să ascundă portofelul trădător Repede vîră mâna sub perină, goli

conținutul portofelului sub plapomă și sări să arunce portofelul pe feréstră. Atunci, spre gróza sa, auđi nisce pași. El avu tocmai atât timp, ca să se acopere cu plapoma, ținând portofelul în mână, când se deschise ușa încet. Se scia deja despre perdere și veniau să perchisțiioneze? Inima îi bătea așa de tare, încât credea, că trebuie să-l tradeze. Stătea întins, ca în somn adenc și căuta să-și simuleze agitațiunea prin respirație puternică. Era însă numai conductorul, care venise să strîngă patul d'asupra și care părăsi imediat compartimentul. I-se părea că timpul e nesfârșit. Când nu mai auđia pașii, sări érăși în sus și zăvori ușa. Scia bine, că prin acesta a provocat un moment agravant, însă altfel n'ar fi avut curajul, să se debaraseze de portofel și asta trebuia numai decă să o facă. Deja începă negura dimineții să dispară în fața sórelui. Se repeđi la feréstră o deschise cu precauțiune și pe cât se putea, fără șgomot și aruncă cu totă puterea portofelul pe feréstră. El vedu atâta, cum se învîrtia prin aer și cum se cufunda în zăpadă. Acolo era bine ascuns. Vesel și curajos acum, închise

lele acestea într-o conferință, în care au decis unanim, că nu vor iniția tratări de pace decât dacă Englesii vor garanta mai întâi *independența republicelor buri*. În urma acestei misiune europene bură pretinde în primul rând *independența* sub suzeranitate engleză. Pe lângă acesta: deplină amnestie pentru Africanderi și reconstruirea caselor și farmelor pe cheltuielă engleză. Krüger a fost vestit despre condițiile acestea și el a declarat, că dacă *Wolseley* vră se negocieze pe baza acesta, el primesce condițiile.

În Londra se crede peste tot, că *Wolseley* a călătorit în Africa-de-Sud, ca să figureze la tratările de pace ca reprezentant al Regelui, pe când *Kitchener* va rezolva cestiunea armistițiului.

După o telegramă din Bruxella *Schalk-Burgher*, *Botha* și *Delarey* înclină spre pace, pe când *Steyn* și *Dewett* preferind continuarea războiului. În cas când nu vor pute storce deplină independență, ei vor admite cel mult recunoșterea protectoratului Angliei. Guvernul engles însă nu vră să admită ca cuvânt *independență* să vină în procesul verbal al tratărilor de pace. În cas când Buri vor renunța la pretensiunea aceasta, Englesii sunt aplecați a face alte concesiuni.

Pe când se întâmplă și se vorbesc toate acestea, ostilitățile nu încetază. Sciri absolut sigure spun, că numai de curând Englesii au fost bătuți éráși de Buri și că numărul Africanderilor sub arme trece peste 8000. Imprejurarea aceasta face pe Anglia să fie mai puțin obstinată și să propună concesiuni largi, pentru-ca războiul să nu mai turbure mințile și inimile poporului tocmai acum în ajunul încoronării regelui Eduard.

Brașov, 15 Martie v. 1902.

Amabili... „confrăți“ dela „Tribuna Poporului“ din Arad — se înceacă a răspunde la întimpinarea noastră din nr. dela 9 (22) Martie al „Gazetei“.

Ei vreau să se apere acuzându-ne, dér comit din nou păcatul de-a scorni minciunii și a-le presenta ca fapte pe trecute.

Și nu scim să se fi găsit un singur cetitor al fôiei lor, care să ia séu să imprimute dela cine-va „Gazeta“ și „Tribuna“ din 1884, 1892, 1893, 1894 și 1895, spre a-se convinge, decât cei ce învinuesc și calomniează „Gazeta“ și pe proprietarul ei, sunt în drept ori nu, când afirmă ceea-ce afirmă.

Pôte nu numai unul dintre cetitorii „Trib. Pop.“ se va fi simțit câte-odată îndemnat a face ce dicem. Dér, cunoscându-și ómenii, își va fi đis: de ce să mă mai ostenesc de geaba, acest điar și așa nu pôte trăi decât numai făcând scandal, — atacurile personale sunt o rațiune de-a

fi pentru el? Și mulți dintre cei ce nu-și pot da bine séma de ceea-ce cetesc, sunt chiar de credința, că asemenea pascuile sunt fapte eroice điaristice.

Gustul publicului cetitor „dela noi a degenerat de 18 ani încóde într-o măsură înspăimântătoare. Las' că de atunci au încetat cu totul polemiile interesante seriose, principiare și obiective între gazetele noastre multe puține câte erau, dér cetitorii au contractat un réu gust în urma șcólei deplorabile ce-a introdus-o „Tribuna“ din Sibiu dela înființarea ei până înainte cu câțiva ani, șcóla scandalelor personale, adusă la noi din mahalalele Bucurescilor.

E fôrte regretabil și fatal, că ađi parte mare a cetitorilor găsesc atâta plăcere în a ceti dispute pătimașe și bérfituri personale.

Tocmai de aceea, ce mare câștig ar fi pentru obiectivitate, decât cei ce cetesc „Trib. Pop.“ de cinci-ori pe săptămână, ar pute vedé și s'ar pute convinge în adevăr cu ce arme se luptă și se apără cei dela această fôie. Atunci de sigur nu s'ar mulțumi să cetescă în „Trib. Pop.“ numai scrisorile lui N. Bogdan din Brașov, care, ca să facă pe placul ortacilor săi aradaní, le comunică cu atâta gentilețá și delicatețá „cum luptă“ proprietarul „Gazetei“.

Ce noroc au unii ómeni! De nu venia ađi săptămână laudatul N. Bogdan cu „epocala“ lui descoperire, că clubul comitatens român din Brașov cu președintele séu cu tot „nu desvóltá absolut nici o viețá“, cei dela „Trib. Pop.“ n'aveau cu ce să ne stea înainte.

Ce făceau ei fără de „tabloul nu se pôte mai fidel și mai convingător“, ce li-l'a zugrăvit acest domn despre „erimă“ ne mai pomenită comisă de proprietarul fôiei noastre ca președinte de club prin faptul, că pe d-sa „comitatens“ nou de nou, ce este, nu l'a chemat la sfat timp de trei luni de đile?

Altă, cu totul alta e decât N. Bogdan, ori X. ori Y. au dreptate séu nu. Cine mai întrăbu de așa ceva, când e vorba de proprietarul „Gazetei“, care înaintea unei anumite specii de „luptători neînfricați“ a priori trebuie să aibă nedreptate în toate, tocmai fiind-că este, ce este, și represintă ce represintă.

Ori dóră s'ar pute admite, că „psihimii“ dela fôia din Arad de aceea nu-l mai slăbesc pe proprietarul „Gazetei“ din înjurături și calumniări, fiind-că — cum vor ei să facă a crede pe cetitorii lor — el nu numără și nu ponderéză nimic, ér nația română nu întrăbu și n'a întrebat nici-odată ce scrie „Gazeta“?

Va să đică tot ómeni cu noroc cei din țovărășia điaristică dela Arad. De câte ori sunt în perplexitate și vor să slobódă o rachetă, ca să-și distreze cetitorii, ea le vine ca la comandă până și dela Brașov.

Dér gluma la o parte. Într-o privință „gingașii“ „confrăți“ dela „Trib. Pop.“ deș-

teptă compătımirea noastră, când adevărat strânși cu ușa își iau și ei un avânt a vorbi „dragă Dómne“ despre „lucruri săvirșite“.

Ți-ai găsit cine să facă istorie și cine să judece, decât bune séu rele au fost faptele directorului „Gazetei“ pe care, de când îi scim, totdeauna l'au privit de fapt — deși fără motiv și în contra convingerii lor mai bune, — drept dușman!

Tréba acesta, de-a considera ca dușman pe ce-i de altă părere au învățat-o dela amic și povățuitorul lor Ioan Slavici, despre care ei afirmă, că ar fi redactat chiar și un „memorand“ pentru „hébucii“ de Ardeleni, pe cari voia să-i învețe „cum se face politică“.

În cestiile de amic și neamic Ioan Slavici era pe cât de puțin alegător, pe atât de puțin cruțător. El se lua după đicerea sf. scripturii: „Cine nu-i cu mine e în contra mea“ și după sentința tabulelor romane, ce i-a rămas întipărită în memorie dela colegiu: „Adversus hostem aeterna auctoritas“.

Setința din urmă avea în vedere la Romanii numai pe străini. Slavici însă, să scie c'o traducea pe românește pentru străini cu cuvintele: „Pe inimic trebuie să-l îndulcim“. Cu atât mai nemilostiv era însă față cu acei bărbați români, cari treceau înaintea sa și a ortacilor săi de contrari țovărășiei lor. Și între aceștia directorul fôiei noastre fusese înșirat dela început de către ómenii „grupului“.

Și cum cântau „tribuniștii“ cei vechi, cirpesc acum și „tribuniștii“ cei noi. cari să hrănesc cu mândria gólă a celor dntăi și se fac aci ridiculi, aci nesuferiți cu modul lor de-a scrie și de-a „lupta“.

De astă-dată, stând sub povara dovezilor aduse de noi, cum-că spun neadevăruri numai ca să pôta ațita în contra noastră, ei nu sunt în stare a răspunde nimic. Pentru ași satisfice însă réutatea care nu-i iértă să fiă cu inima deschisă și să-și recunoască greșéla, afirmă și susțin alte nouă neadevăruri despre directorul fôiei noastre.

Afirmă, că am fi vrut să spargem solidaritatea prin articolii „La situațiune“ și mai târđiu cu ocasiunea unei conferințe intime din Brașov. Susțin, că directorul „Gazetei“ ar fi propus vot de blam la conferința din 1893 „la adresa comitetului luat la gónă de procuror“, că la 1894 noi am fi fost pentru ordonanțele lui Hieronymi și n'am fi voit a protesta contra lor și că la 1895 am fi luat o atitudine contrară congresului naționalităților,

O afirmare mai neadeverată decât alta. Așa e ușor să te fălesc înainte cetitorilor, că numai tu ai fost la înălțime, numai tu ți-al împlinit datoria.

Dér óre nu gruparea tribunistă dela 1884, care după cei dela „Trib. Pop.“ ar avé motive să fiă mândră de epoca celor đeece ani trecuți, a fost, care a spart soli-

daritatea noastră națională la conferința din 1892? Nu ea a băgat comitetul în focul procesului pentru memorandum, pentru ca mai în urmă să-l spargă în două și să uneltéscă timp de șépte ani pentru a face cu totul imposibilă reculegerea lui?

Toțe acestea însă nu e locul a le discuta aici. Le vom dovedi cu deambruntul și în mod neîndoios în răspunsurile, ce le vom da la toate acușiunile miserabile, ce s'au ridicat în contra noastră în acest lung interval, de către matadorii și famulii amintitei „grupări“.

Atunci se va vedé, care au fost „faptele lor bune românești“, și se vor să judeca și cumpeni toate, toate, — ca să nu mai rămână nici cea mai mică nedumerire.

Ca încheiere ne exprimăm sincera părere de réu, că nu putem să lăsăm celor dela „Trib. Pop.“, nici bucuria nevinovată ca să susțină, cum au susținut deja de nenumerate ori, că antecesorii lor din gruparea dela 1884 au fost, cari au fondat primul điar cotidian în Ardeal.

Ne pare réu, dér, în ce priveșce calcularea timpului, nu se pôte încheia nici un compromis, nici chiar vrând să facă cuiva un hafír. De aceea e imposibil de a-se stabili în istorie, că „Tribuna“, care a apărut cu 17 đile mai târđiu decât „Gazeta“ cotidiană, în Aprilie 1884, pôte trece de primul điar cotidian.

Fără dór' și pôte „Gazeta“ a fost primul și a rămas astăđi singurul điar cotidian român la noi.

SCIRILE DILEI.

-- 15 28) Martie.

Asociațiunii pentru adulți. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică *Wlassics* a dat de curând o circulară către inspectorii de școle și învățători, în care-i îndemná să înființeze *Asociațiunii pentru adulți*. Scopul acestor asociațiuni ar fi cultivarea tinerimei la „spirit patriotic“ și apărarea vieții morale. Asociațiunile vor trebui să îmbrățășeze bibliotecile pentru tinerime și reuniunile de cântări.

Din Arad ni-se scrie, că biserica gr. cat. a câștigat procesul contra orașului Arad, care și-a asumat șie-și dreptul de proprietate al locului pe care se află zidită vechea capelă gr. cat. Câștigarea acestui proces — purtat de d-l Dr. St. C. Pop. ca reprezentant al comunității gr. cat., — fi dá acestei din urmă posibilitatea de a-și construi o nouă biserică și un local de șcóla. Conform planului, prezentat deja primăriei Aradului, atât către str. Deák, cât și către str. Bisericei se vor edifica două palate deopotrivă, cu 3 etage, unde parochul și învățătorul încl vor avé locuință. În jurul bisericei, care se va edifica în mijlocul curței, se vor

ferestra, își scóse portofelul séu și aședă pachetul, împărțindu-l în două părți în portofel. Cu drag ar fi vrut el să numere banii, însă pentru acesta îl lipsia curagiul. Impinse zăvorul éráși îndérét și se culcă. Ceva era deja câștigat prin aruncarea portofelului. La stațiunea cea mai apropiată, de sigur vor face perchișiție în compartiment, firesce fără rezultat. Dér și mai sigur este, că-l vor supune și pe el unei perchișiții corporale, îl vor aresta și se va dovedi cu ușurință, de unde se trage această sumă mare, în hârtii la fel, cari sămână cu pachetul căutat. Inspăimântat sări éráși din pat. Nu mai putea sta în compartimentul acela atât de strîmt, el voia să trecă numai decât în vagonul restaurant, să dejuneze. Dér tot așa de repede se culcă éráși. Era încă prea timpuriu. El ar fi primul, ceea-ce ar fi bătător la ochi, și asta nu o doria. Ce chin! Să fi legat de acest tren până la Paris! I-se părea, că acest tren repede ađi merge încet, ca o bróscă fêstósă.

Inșé în mod neexplicabil, toate au eșit bine. Stațiunea cea mai apropiată și

toțe celelalte stațiuni, s'au pėrindat una după alta, fără nici un incident. Incetul cu incetul își recăpétă curagiul, așa că la dejun începú chiar o conversație cu vecinul. Se înțelege, că într'aceea asculta cu agitație și conversația altora și urmărea și pe conductorii și chelnerii cu priviri bănuitoare. În sfērșit trenul sosese la Paris. El putú nesupărat să părăsescă gara, să ia o trăsură, cu care să mérgă la hotelul obicínuit. A trage la alt hotel, cum se gândise un moment, nu îndrăsnia, pentru-că acesta ar pute fi agravant. Firesce, în gară i-s'a părut că un domn, fără îndoială un detectiv, l'a fixat și apoi s'a urcat și el într-o droșcă.

Cu gróză vedea el prin ferestruica din dērét cum droșca cu calul alb, în care ședea detectivul, se ținea mereu pe urma lui. Ei scieau așa-dér, că nu pôte să scape. Inșé la ultima respântie, droșca cărnú la stânga și dispărú. Obosit mort de agitația, prin care a trecut, sosí la hotel. Când în sfērșit era singur în odaie, nu se putú reține a nu juca ca un nebun în jurul mesei și a-și săruta portofelul, ca un copil...

După-ce și-a isprăvit repede lucrurile, s'a întors acasă. El făcuse deja planul, cum să-și plaseze banii, fără să se facă svon. Spre marea lui surprisă, erau 150 bucăți de hârtii câte de-o miie, la libera sa dispoziție. Acestea vor servi pentru a cumpăra pe anul viitor mărfuri brute în cantitate mare. Avea de gând să le închidă acasă într-o ladă — perderea procentelor putea ușor să o supórté — și să ia numai două-đeci de bucăți pentru a achita polițele scadente. Un lucru însă îi rămase enigmă neînțelésă: De ce n'a reclamat cel ce-a pierdut banii? El a urmărit toate điarele cu cea mai mare atențiune. Nici o notă, nici o scire, nici un anunț. Pôte a murit subit? Ori era așa de bogat încât 150,000 fl. pentru dēnsul era o sumă bagatelă? În cele din urmă însă, ce-i pasă lui de banii altuia, aceștia erau acuma ai lui și ar fi vrut să vadă pe acela, care ar fi îndrăznit să-i tragă la îndoială dreptul séu de proprietate! Trei đile, după ce a sosit, își trimise contabilul cu un plic, în care erau două-đeci de hârtii câte de-o miie, să plătéscă pe creditorul cu mărfurile brute.

Când însă contabilul nu se întorse în două óre, începú să se nelinițéscă. I-trebând prin telefon, i-s'a răspuns, că la verificarea socotelilor s'a observat o greșală, care trebuie lămurită. O jumătate de órá după aceea, fú arestat. S'a constatat, că hârtiile de-o miie erau falsificări fôrte bine reușite și la perchișiția, ce s'a făcut imediat în casa lui, au fost sesisate încl 130 de hârtii, fabricate toate cu aceeași mașină. Acuma a înțeleș el, de ce n'a reclamat cel ce le-a pierdut. La prima convorbire, ce a avut-o cu apărătorul séu, i-a spus totul. Avocatul, care era un celebru criminalist, se sculă de pe scaun și bătându-l pe umér đise ridēnd: Istoria e bine iscodită! Ași pute să pledez pentru achitare, căci valórea obiectelor găsite nu întrece suma de un fiorin. Cred însă, că nici d-ta nu vei fi de convingerea, că ași pute să-i fac pe jurați să credă această istorie.

„N. Fr. Pr“

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
 (La cărțile aici înșirate este a se mai adauge și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru comandație.)

„**Considerațiunile istorice asupra asociațiunii poporului și aplicațiunile lor la națiunea noastră**“ de Ioan Cliniciu profesor în Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Rețeganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Valace. Tomul I costă cor. 1-50 Tom II cor 1-40 (+ 30 b. porto de fiă-care.)

Istoria lumii part a a III-a tălmăcită de preotul C. Moraru, după Dr. Th. B. Welter.

Taina norocului sêu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brândus. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul învățătorului român de I. Dariu, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocenția M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daoo-române de P. Vulcan. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătânului, romanele de Em. Pârcăanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltore“ romanele și impresii de Vlăduță, cor. 1-25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimii“, Anul I. fôia de cunoștență folositore de prof. I. Mănilă, legat în părăși tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simion Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figurî în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbră și lumină poezii de Em. Pârcăanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scôse din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Pilde și sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Rețeganul. Cartea conține vre-o 24 descrieri cari cuprind diferite învățături pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Radow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sêu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocaziuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la justit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.)

Buchetul, culegere de cântări bêtărănești și nationale de I. Pop Rețeganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete și zîmbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuturi de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Rețeganul Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de erva romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opșaguri, cât cioplite cât pilitre și la lume împărțite, de I. P. Rețeganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Poezii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bogdanu, Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga Prețul cor. 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Pe pragul mormântului“ de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bai (+ 6 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bongaud, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dănuș. Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timișoara 1895. O cărțică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone plus 10 bani porto. Se află de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“.

Cursul la bursa din Viena.
 Din 26 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 85
Renta de corone ung. 4%	97 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.60
Obblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.20
Bonuri rurale ungare 4%	97.10
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	202.—
Losurii pentru reg. Tisei și Seghedin	161.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.70
Losurii din 1860.	153.85
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16 12
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	120.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	695.50
Napoleoniori	19 12
Mărul imperiale germane	117.35
London vista	240.17 1/2
Paris vista	95.37 1/2
Rente de corone austr. 4%	99 35
Note italiene	98 40

Cursul pieței Brașov.
 Din 27 Martie n. 1902.

Banenota rom. Cump.	18.98	Vend.	19 02
Argint român. „	18.40	„	18.44
Napoleoniori. „	19.—	„	19.10
Galbenii „	11.30	„	11.40
Ruble Rusesci „	126.—	„	127.—
Marci germane „	58.50	„	—
Lire turcesci „	10.72	„	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

Nr. 58—902.

Concurs.

La zidirea frontariului bisericii gr. cat. din Velcheriș se eserie concurs de licitare minuentă, ce se va ține în 31 Martie a. e. st. n. la 10 ore înainte de amieză.

Prețul strigărei 4373 cor. 54 fl.

Doritorii concurenți sunt datorți a depune 10% ca cautiune înainte de începerea licitațiunii în bani gata, ori în hârtii de valoare austr. ungară. Cu rezervarea dreptului de a alege dintre licitanți pre ori carele, fără de a lua în considerare pre cel mai ieftin licitante.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria parochială din Velcheriș, înainte de licitare în ori-ce timp.

Velcheriș, în 24 Martie 1902.

Curatoratul bisericesc gr cat din Velcheriș. 3-3/4/02

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sêu lunare.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât făcarea cutii este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lequire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pântece, în contra cănceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoideilor și a celor mai diferite bele femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilă numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marea de sențire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediū popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcdă. Prețul unei sticle originale plumbate, Cor. e 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucați Cor. — 40 Cinci bucați Corone 1.80. Pie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marea de anărăre A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincii se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite sê se căra anuimît preparatele provădute cu iscălitura și marea de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.	Sosirea trenurilor în Brașov:
Dela Brașov la Bud-pesta:	Dela Budapesta la Brașov:
I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dimîn.	I. Trenul de persoane la ora 8 dim.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.	II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. séra.	III. Trenul mixt la ora 10-25 min. séra.
Dela Brașov la Bucuresci:	Dela Bucuresci la Brașov:
I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.	I. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt la orele 11-40 a. m.	II. Trenul mixt. la ora 9-27 min. p. m.
III. Tr. mixt. la ora 6-55 min. séra.	III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).	IV. Tren. de pers. la ora 7-55 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal).
Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:	Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:
I. Trenul de pers. la ora 5.19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9.18, cu Ciuc) Szereda. la ora 10.45 min. a. m.	I. Trenul de persoane la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 8.20)
II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.	II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul de per. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu inia Tușnad-Ciuc-Szereda).	III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)
Dela Brașov la Zărnesci (gar. Bartolomeiu).	Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).
I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.	I. Trenul mixt la óra 7-12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.	II. Trenul mixt la óra 1-17 min. p. m.
Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:	Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:
I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.	I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.	III. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.	III. Trenul mixt la óra 6-50 min. séra.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 6 cor.	Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 12 „	Pe șese luni 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni 2 „	Pe șese luni 4 „
Pe trei luni 1 „	Pe trei luni 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, sê binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“